

AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.

Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—

Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50 voor elken regel meer fl. 0,07

BUREAU VAN DIT BLAD

PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba fl. 10,— pa aña.
Un number só fl. 0,20.
Un anuncio di 1 té 7 regel fl. 0,50, cada regel mas fl. 0,07.

KASTEELN IN DE LUCHT.

— Zoo vriend Alfred, 't schijnt dat ge aan 't bouwen zijt?

— Ja, man, ik ga mijn oud huisje tegen den grond gooien, want al dat oude spulletje bevat me niet. Ik ga een huis zetten, dat beantwoordt aan al de eischen des tijds.

— Maar vriend, dit huis is nog volstrekt niet slecht; daar hebben drie geslachten uwer voorvaders in gehuisd, en allen hebben er genoeglijk gewoond; want 't is ruim en rustig.

— Wat zal men er aan doen? Dat is nu tegenwoordig niet meer voldoende. De wereld is het onderste bovengekeerd en heeft de menschen in vele zaken geleerd, nu beter er van te leven. In onzen tijd kan men niet toe met de drie dingen daar mijn grootvader altijd om bad: gezondheid, brood en vrede. Daar hoort tegenwoordig meer toe.

— Wat dan zooal?

— *The comfortable life*, zeggen de Engelschen.

— Ik heb nooit een woord van een Engelschman kunnen verstaan.

— Ik bedoel het gemakkelijke leven, waarin men niets te kort komt en aan alle eischen voldaan wordt. Niet het leven van een ouden Don Quijote, zooals men in ons land nog leeft; maar da's waar ook, ons land is wel het achterlijkste van de wereld.

— Kom, dat meent ge toch niet?

— Zeker wel, ons land is het achterlijkste van de wereld; men leeft niet, men eet niet in ons land. Ga bv. eens naar Frankrijk. Daar hebt ge al dadelijk allerlei *pités*.

— Wat zijn dat voor dingen?

— Ja, weet u, dat zijn allerlei vlezen met heete kruiden toebereid. Dáár wil de keuken me wat zeggen!

— Ja, wat de keuken aangaat...

— Maar zoek zulke dingen eens in ons land?

— U wilt zeggen keukens?

— Niets, niets van dat alles. Zoek in ons land eens een bouillon-wijn, die drinkbaar is.

— Nu, de *paj-rete*, (Xerez) dan?

— Kom geen gekheid; dat is geen wijn, om na de soep te drinken.

— Nu, wie kan dat ook weten? 't Is alsof de heeren tegenwoordig bij elke schotel een anderen wijn willen hebben.

— Welnu, is dat niet goed? Maar dat men dat niet weet, is niet te verwonderen in een land, waar men nog niet weet, hoe men zich 's winters verwarmen kan. Ge zult verwonderd staan te zien over het verwarmings-systeem, dat ik zal gaan toepassen in mijn nieuw huis.

— Parbleu! Juist alsof we in ons land bij een blokhaard warmte te kort zouden komen! Me dunkt, ik zie uw vader en moeder zaliger allebei nog zitten in een hoekje van den haard en zoo de winteravonden dóórkomen. Hoe rustig was het daar! De kat... (herinnert ge ze u nog die roodbonte, daar ze zooveel van hielden?) zat altijd bij hen zich te warmen. Daar waren oogenblikken, dat men bepaald niets anders hoorde dan het spinnen van de kat en het tikken van de oude pendule. Uwe moeder zat te breien en bad zoo zachtjes hare devotietjes; terwijl uw wijze pa-

pa, die zooveel van goede boeken hield, zich verdiepte in de lezing van Het Christelijk Jaar, De Vier Uitersten, of een of ander deel met reisbeschrijvingen.

— Och kom, zwijg van die dwaasheden. Met allen eerbied gezegd, die brave lui zaten in den donkere.

— Zeg dat niet; in uws ouders huis gebruikte men altijd een prachtige lichter met vier armen.

— Dat bedoel ik niet. Ik wil zeggen, dat mijne ouwe lui nog niet zoover gekomen waren, dat zij het moderne leven kenden en al den glans die het verspreidt, dank aan den vooruitgang der beschaving. Denkt ge, dat als ze nu nog leefden, ze nog gebruik zouden maken van die oude koets, die geleek op een schip met drie dekken?

— Waarom niet? Ze kon het nog lang genoeg volhouden.

— Omdat ze natuurlijk andere rijke familiën gezien zouden hebben, die gerij er op na hielden, een prins waardig.

— Ah juist, dáár wringt de schoen; dáár is de bron van het ongeluk. Zeker, alleman wil prins zijn. En daarmee gaat de wereld naar den kelder.

— Neen, de wereld rijdt in een rijtuig, en dat is wel zoo goed.

— Ja, maar een rijtuig vol bedrog en dat is wel zoo erg.

— Maar mijn ouders konden het betalen.

— En ze betaalden, da's waar; maar weet ge waarvoor? Nu ik zal het u zeggen. Zij deden uitgaven en groote uitgaven om weezen onder dak te brengen, om weduwen te helpen, hospitalen te ondersteunen, arme handwerkers te beletten in handen van weekers te vallen. Zijn dat geen goede uitgaven?

— 't Is waar, maar in onze eeuw is men tot de ontdekking gekomen, dat men de armen beter te hulp komt al etende en drinkende, al dansende en pret makende.

— Zoo? Dat mirakel wil ik u wel eens uit hooren leggen.

— Doodenvoudig. Verbeeld U, ik bouw mijn heerenhuis, gelijk ik nu bezig ben. Natuurlijk, waarom zou ik het niet omringen met een prachtige tuin, met ijzeren hekwerk en schoone bronzen fonteinen en eene volledige collectie planten uit alle landen, al moet me dat nog zooveel geld kosten. Waarom zou ik ook mijn huis niet passend meubileren zooals de goede toon dat eischt? Daarvoor zal ik mij de beste meubels en behangsels moeten aanschaffen. Daarna, daar valt niets aan te doen, zal ik mijne bibliotheek moeten gaan inrichten, mijne schermzaal, badhuis, balzaal, billardzaal, mijne bijzondere vertrekken enz. enz. zooals men dat in Engeland en Duitschland zoo uitstekend doen kan. Dan zal ik mijn koetshuis en paardenstal eens naar de hoogte van mijn positie moeten voorzien; en eindelijk mijn huishouden en dienstpersoneel zoo inrichten als het fatsoen dat van mij eischt. Denkt ge nu, dat zulks geen werk in de wereld brengt? En wordt daarmee geen armoede bestreden en nood verlicht?

— Neen, vriend, dat dunkt mij niet. Wie zal het hekwerk en de fonteinen voor uwen tuin gieten?

— Wie die gieten zal? Wel, de

beste fabriek, 'die in Europa bekend is: *Stephenson en C°* te Parijs.

— Wie zal uwe behangsels en tapijten weven?

— Het groote huis *Gravewith Aine*, frères, fabrikant te Lyon.

— Goed zoo; en met de collectie planten, wie is daarmee belast?

— Het huis *Flin*.

— En met het ameublement?

— Het huis *Flin*.

— Te samen dus: *Flin, Flin, Flin*, Parijs, Lyon, dat wil zeggen: groote fabrieken, groote huizen, groote handelaars. Zijn dat de armen, die gij wilt beschermen en helpen?

— Houden dan die fabrikanten er geen werk lui op na.

— Zeker, maar niet meer dan er juist hard noodig zijn; om arbeid uit te winnen zetten ze de eene machine naast de andere. Meer nog, de noodzakelijkheid om te kunnen concurreeren met andere fabrieken, doet hun het loon zoo laag mogelijk stellen en dat wordt met den dag al erger. Volgens dat systeem van bescherming van den arbeid gaat de werkman hoe langer hoe dieper naar den kelder van armoede en ellende. Dat die goede lui zich niet allemaal van radeloosheid verdrinken, dat is omdat er nooit menschen ontbreken van den ouden stempel, zooals uwe ouders waren, die *Flin* en *Flin* niet noodig hebben en die aan den armen besteedden wat anderen besteden aan ameublementen uit Parijs en tapijten uit Lyon. Maar mijn vriend, als gij zegt, dat dat nieuwe systeem van de armen te beschermen al dansende, en brassende en pretmakende vrij wat gemakkelijker is dan de oude manier, die noodig maakte zich van het overvloedige te onthouden om aan den arme het noodige te geven, dan geef ik u volkomen gelijk. Tusschen beide systemen in staat ons teergeliefd lichaam, dat al schreeuwt wat het kan, om een gemakkelijk leven te krijgen. Is het zoo niet?

— Juist geraden! Maar we mogen er toch ook wel wat voor doen.

— Maar dan hebt ge toch ook het recht niet, om voor u het monopolie van verlichting te eischen en ons wijs te maken, dat men beter de liefde beoefent door de weelde dan door de ontbering zooals onze voorouders deden. Zij toch, die *duisterlingen*, waren van gevoelen, dat men zich voor den arme moest opofferen, terwijl gij den arme aan uzelf opoffert en dan nog naderhand uitbazuint dat uw systeem het beste is. Dat noem ik zuivere kwakzalverij. Al plaagt ge u zelve nog zoo met nadenken, nooit zult ge er in slagen licht en duisternis te vermenigen. Jelui zijt eenvoudige heidenen met een vernisje beschaving, die met uw *bouillon-wijn*, met uwe *pdés*, met uw *comfortable leventje*, uwe *liefdadigheidsbals* en uwe *beschermende weelde* niets anders doet dan den afgod aanbidden en vereeren, dien gij sinds uwe geboorte overal rond draagt.

— Welk is die afgod?

— Zijn naam is *Buik*, die volgens de schrijvers juist een kubieke palm inhoud heeft en toch in 24 uren de heele wereld zou willen inzwelgen, en om het verteringsproces te bevorderen er een goede hoeveelheid *bouillonwijn* over heen gegoten zou willen zien.

— Ik zie, dat ge me zoowat voor 't lapje wilt houden, en dat spijt me; want we moeten de zaken toch nemen gelijk ze zijn. Ge moest toch inzien, dat de tijden van ascetisme en versterving voorbij zijn.

— Pardon, ge vergist u. Voor de ware christenen komt er aan 't zieleleven nooit een eind.

— Ja, maar zie eens, dat zieleleven wordt bij ons bevorderd door het tooneel, waar door middel van pakken, de stukken, muziek en dans en andere indrukwekkende opvoeringen, het gevoel wordt levendig gehouden.

— U wil zeggen: de zinnelijkheid wordt levendig gehouden. En is dat het middel om leven te geven aan de ziel?

— Och kom, mijn vriend; men is toch in de wereld om het naar zijn zin te hebben. De rest zijn immers allemaal maar bakersprookjes.

— Zoo? En denkt ge daarvoor uw paleisje te bouwen met tapijten van *Flin* en verwarmingstoestel van *Flin*?

— Wel zeker.

— Nu, dan hoop ik, dat ge er wel bij varen moogt! Adieu! Wel bekomme 't je.

NASCHRIFT.

(Twintig dagen later).

— Waarheen, goede vriend?

— Ik ga Don Alfredo de la Peraleja naar zijn laatste rustplaats vergezellen.

— Wat zegt ge daar? Is 't ernst of gekheid? Die Don Alfredo, die zoo'n prachtig heerenhuis aan 't bouwen was in de *Prelstraat*?

— Juist, die.

— Maar die had het drie dagen geleden nog heel druk tegen me over zijn verwarmingssysteem!

— Toch is hij nu zoo koud als een ijs.

— Hij sprak me ook nog honderd uit over zijne bouwplannen met z'n huis.

— Nu, als hij ze op 't kerkhof niet uitvoeren kan, dan zal daar ook niet veel van komen.

— Hoe jammer van zijne tapijten en zijne bouillonwijnen!

— Wees gerust, vriend, daar zal toch nog iemand goed mede zijn.

— Wie?

— Wel, de armen van 't hospitaal.

— Zoo, dat verwondert me; want Don Alfredo was in z'n leven een voorstander van het ondersteunen met dansen en pretmaken.

— Maar al stervende is hij tot een ander inzicht gekomen. Ik hoorde hem in z'n laatste oogenblikken zeggen: "Och, ongelukkige die ik ben!"

— Wat was ik toch dwaas zooveel kasteelen in de lucht te bouwen met "het cement der ijdelheid! Nu zie ik, dat zelfs de kat uit mijns vaders huis nog wijzer was dan ik. Zij toch beantwoordde aan haar doel en leefde in vrede. En ik had eene redelijke ziel, ik kende mijne plichten "en toch ik heb dat alles gesteld achter het voldoen mijner lusten. Ik liepe een schijnbeeld achterna, dat verdween, toen ik meende 't te grijpen! Wat een tijd heb ik verloren! Nu heb ik geen enkel goed werk, dat mij volgen zal en voor mij ten beste spreekt; want ik heb voor dit ellendig lichaam gewerkt, dat nu

"invallt als een leemen hut. Vergeef mij, Heer, vergeef mij!"

Zoo stierf hij. En wij, zijne vrienden, dachten dat hij de kluts kwijt was.

— Neen, juist het tegenovergestelde. Hij was ze kwijt in z'n leven; nu vond hij ze terug. Die vrienden zijn dan ook zeker vrienden van den bouillon-wijn, van pâtés en van comfort. Als dat zoo is, dan zou ik wenschen, dat ze het volgende rijmpje eens van buiten leeren:

Men bouwt zooveel kasteelen,
In 't aardse tranendal.
Och, 't zijn slechts luchtkasteelen,
Beroofd van muur en wal.
Vaak komt des Heeren almacht,
En blaast eens door de lucht,
En weg zijn de kasteelen
Gelijk een vogelvucht.
Maar door 't in puinen storten
Van 't schoonste luchtkasteel,
Wordt soms 't geweten wakker,
En God wordt dan ons deel.
(Naar Adolf Claverius)

Een held en een heilige.

Vervolg.

De laatste achttien jaren van zijn leven heeft hij aan dien arbeid gewijd. Het was een arbeid, aan welken hij geheel behoorde. Al zijn gaven, hoedanigheden en eigenaardigheden stempelden hem tot missionaris: zijn moed en zijn edelmoedigheid, zijn snelheid in het besluiten, zijn vlugheid in het handelen, zijn volharding, zijn goed humeur en zijn handigheid, zijn bewegelijkheid en zijn kloeke gezondheid. Voor niets vervaard, door niets van zijn stuk gebracht, altijd gereed, altijd bereid. Zóó was de man. Voeg daarbij, dat in iederen Jesuïet een missionaris steekt.

Zeker, de vorming van den Jesuïet is het werk van Loyola, maar het hart van Xaverius, het hart van den wereldwonder voor Christus, het hart, dat den onbekenden millioenen met liefde te gemoet snelt, omdat die millioenen voor God moeten worden veroverd, dat hart klopt in allen. En in dezen Jesuïet klopte het hoog en warm. Het schijnt zoo eenvoudig: hij werkte onder de inlanders van Flores, Ceram, Kessewooi en laatstelijk van Nieuw-Guinea; weet men wat dit zegt? Dat arbeidsveld omvat een wereld. Een wereld, diemen moet ontdekken. Een wereld, met welke men geen middelen van verbinding heeft, welker taal men moet aanleeren, welker levensgewoonten men moet uitvorschen. Van beschaving geen spoor. De wildheid in den vollen zin. En daarbij de eenzaamheid, de eenzaamheid voor de wereld der zinnen, ook voor de wereld van den geest.

Neen, niet voor den geest. Hier komt den Jesuïet zijn training, noem het desnoods zijn gedruild zijn, te sta-

de. Voor hem bestaat zij niet, de vreeselijke eenzaamheid, die voor den zendeling de hardste beproeving, de felste smart en tevens het grootste, altijd dreigend gevaar moet zijn. Uit die eenzaamheid toch ontwikkelt zich de verveling, de foltering, die Dante in zijn *Inferno* heeft vergeten. Maar voor den Jesuïet bestaat zij niet: hij heeft zijn meditatie, zijn inwendig gesprek met God. Daarin ligt zijn groote, zijn verheven kracht.

De schrijver geeft vervolgens eenige brieven van den missionaris, waaruit wij diens karakter leeren kennen in al zijn adelen en verhevenheid, en laat ten slotte een ooggetuige van pastoor De Cocq's priestelijken arbeid, dr Ten Kate, aan het woord komen. Aan het schrijven van den laatste zij hier het volgende ontleend:

"Te Sika teruggekeerd," aldus verhaalt dr Ten Kate "verrijkte ik mijn kennis omtrent land en volk zooveel ik kon en liet ook zoologisch verzamelen. Mijn herhaalde bezoeken in de kampong gaven mij daartoe nogal gelegenheid, evenals het bijwonen der dagelijkse polykliniek in de pastorie, waarbij de heer Le Cocq met onuitputtelijk geduld zieken en zwakken genezing en hulp verschafte. Zonder iets te willen afdingen op

de geneeskundige kennis van den vaardigen zendeling, ben ik echter overtuigd, dat in zeer veel gevallen de genezing door suggestie tot stand kwam, hetgeen te verklaren is door het blind vertrouwen en de groote afhankelijkheid van deze menschen aan hun heider. Wie zoo de harten weet te veroveren, kan wonderen doen. Maar ten koste van hoe veel zelfverloochening en zelfopoffering gedurende die tien lange jaren van vrijwillige ballingschap is die zege behaald! Nog zie ik het, hoe de zelf lichamelijke lijdende zendeling zijn legerstede gedurende veel dagen afstond aan een ziek lioneesch knaapje, om zelf den nacht door te brengen op een matje aan den voet van het bed, ten einde op het minste geluid van den kleinen lijder gereed te zijn.

"Ook het zendingswerk van P. Le Cocq heeft hier rijke vruchten gedragen en kan ten voorbeeld strekken van hetgeen een man, die werkelijk het goede wil, tot stand kan brengen.

"Van den oogenschijnlijk zoo dommen *ratoe* Dom André Ximenez da Silva hoorde ik een staaltje, dat ik niet van hem verwacht had. Zekere resident van Timor, met pastoor Le Cocq en zijn invloed onder de bevolking weinig ingenomen, kwam te Maumeri en trachtte den bij hem ontboden Radja tegen den pastoor in te nemen, door hem te zeggen dat zij, de Sikaneezen, diens raad niet moesten opvolgen, want dat hij buiten de kerk niets te zeggen had. De Radja gaf den kortzichtigen resident zeer nuchter ten antwoord: „Grootte heer, wanneer wij den pastoor niet waren gevolgd en niet gedaan hadden wat hij ons leerde, dan zoudt gij hier niet zoo gemakkelijk aan land zijn gekomen en niet zooveel praats hebben."

Dr Ten Kate besluit zijn mededeelingen aldus:

"P. Le Cocq gaf mij het geleide tot Lila. Daar scheidden zich onze wegen; met oprecht leedwezen zeide ik hem vaarwel, den gastvrijen, behulpzamen vriend, in wiens bijzijn ik even leerrijke als aangename dagen doorbracht. Le Cocq d'Armandville is een van die figuren, veeleer thuis behoorend in het tijdperk der kruistochten of in de ridderlijke middeleeuwen, dan in den hedendaagschen prozaïschen tijd. Beziel met een heilig vuur, meester van een onwrikbaren wil, even hard voor zichzelf als toewijgend voor anderen, kan ik Le Cocq d'Armandville geen waardiger naam geven dan dien van *Chevalier sans peur et sans reproche* in den vollen zin des woords."

In 1896, zegt dr Schaepman, zou dit profetische woord worden bevestigd. *Le preux Chevalier* vond zijn dood in de golven; een heldendood.

Hier valt niets bij te voegen. Het einde kroont het al. Deze *miles Christi* is een dood gestorven, dien hij als een genade zou hebben afgesmeekt, indien „Gods wil in alles" niet zijn levenswet ware geweest.

Onze koloniale geschiedenis is rijk aan helden: hier is een held en een heilige.

De volgelingen van St. Ignatius zijn dan toch niet zoo slecht als zij werden afgeschilderd. Zij gaan niet om met dolk en vergif. Zij spitsen zich niet dag en nacht op het bedenken van middelen, welke de wereld kunnen brengen onder een „ijzeren juk." Zij zijn niet de gieren zonder hart, tegen wie men stelselmatig vorsten en volkeren heeft opgeruid. Zij zoeken niet het verderf der Maatschappij maar geven zich-zelfen, — tot in den dood ter wille der arme menschheid.

De daden van pastoor Verbraak en pastoor Le Cocq d'Armandville hebben *éclat* gemaakt en openlijke erkenning gevonden. Hoevelen echter zijn er niet, leden der Sociëteit, priesters van de heilige Kerk Gods, die niet minder hebben gedaan en nog doen!... Onbespied, ongeëerd, onbekend zetten zij hunne zegenverspreidende werkzaamheid voort. Maar hun stille arbeid gaat niet verloren en wat zij zaaien zal vruchten dragen, vruchten vol zoetheit, sterken de menschelijke geslacht naar lichaam en ziel!

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Bij Gouvernements - beschikking dd. 4 dezer maand N°. 580 is benoemd:

1. in plaats van wijlen den Heer E. Bebelmans, tot lid van de Schoolcommissie alhier de Heer J. Boer, 1e. plaatsvervangend lid;
2. tot 1e. plaatsvervangend lid de Heer C. Statius Muller, 2e. plaatsvervangend lid;
3. tot 2e. plaatsvervangend lid de Heer Mr. Th. J. A. Nuyens.

Lyst van onafgehaalde en onbestelde baar bevonden brieven:

Leopoldo Ibaria, Juan Bautista Egaña, P. L. Colombus, Roberto Salas, José Ma. Rivas, Eloisa Dania, Paulino Rubio, Rosa de Faneyte, Italo Segnini, Baltazar Raff, M. T. Curacao Carolina de Penso, Stolk Hos. y Ca., Louisa Hansen, D. C. Gomez, Saturnino Bellirin, Domingo Arion, Horst Heinke, Rechel de Maduro, Matilde de Marchena, N. M. Sutton, Pietro Corsi, Ib. B. Delvalle, P. C. Ponce, John, Jardine, Bituel Danita.

Met genoegen brengen wij onder de oogen onzer lezers het volgende bericht voorkomende in de *Cur. Courant* van Vrijdag, 6 Nov.

Het stoomschip *Paramaribo* is NIET vergaan. Het telegram uit St. Sebastian was ook in Nederland ontvangen, en had daar groote droefenis veroorzaakt. Later is in Nederland een telegram ontvangen uit Madeira, meldende de aankomst aldaar van de *Paramaribo*.

Afgaande op het bericht, voorkomende in de telegrammen uit Londen, hadden wij in ons vorig nummer de tijding opgenomen van het vergaan van de *Paramaribo*. Particuliere brieven uit den Haag, met de laatste mail ontvangen, bevatten de mededeeling, die wij hierboven onder de oogen onzer lezers brengen. Deze tijding is zeer te vertrouwen.

Waarschijnlijk is het dat van de *Paramaribo* een boot los was geraakt en landwaarts gedreven, uit welk feit men te St. Sebastian had opgemaakt dat het schip vergaan was en dit bericht over de geheele wereld had verspreid.

Het is ons hoogst aangenaam het droefig bericht, in ons vorig nummer opgenomen, nu te kunnen weerspreken.

Een telegram van den 4n dezer uit New York bericht dat de kandidaat der republikeinen Mac Kinley bij meerderheid van stemmen tot president der Vereenigde Staten van Noord-Amerika gekozen is.

Wij vestigen de aandacht onzer lezers op het volgende bericht:

H. M. de Koningin-Regentes heeft aan een te Amsterdam gevormde Commissie, voor het aanbieden van een Huldeblijk aan H. M. de Koningin bij Hare meerderjarigheid, doen berichten, dat hoewel dankbaar voor het voornemen, H. M. de Koningin beslist wenscht, dat Haar, bij de aanvaarding der Regeering, geene geschenken worden aangeboden. H. M. de Koningin-Regentes zelve kan in 1898 slechts eene hulde aanvaarden, die niet bestaat uit een stoffelijk geschenk, maar ten goede komt aan een liefdadig doel.

In den loop dezer week ontvingen wij het „Vierde Jaarlijksch Verslag van het St. Jozefs Weeshuis voor Jongens te Santa Rosa."

Een woord van hartelijken dank voor de vriendelijke toezending, doch ook een welgemeende gelukwensch aan den verdienstelijken en ijvervollen Directeur, den Zeer Eerw. Heer A. H. Frie.

Zeker, reikhalzend zagen wij verleden jaar, en velen met ons, uit naar het verschijnen van het Jaarlijksch Verslag, dat ons wederom leeren zou wat er zoo al van onze Curaçaosche jongens te maken is, ofschoon daartoe vereischt wordt groote volharding en inspanning; nieuwsgierig ook waren wij te weten, of het afgelopen jaar een tijdperk van bloei en vooruitgang voor de stichting was geweest. Doch werd toen door de ongesteldheid van den Directeur en door omstandigheden, onafhankelijk van zijn wil, onze hoop teleurgesteld, ze werd ten volle bevredigd door het Verslag over 1894—1896.

Het Derde Jaarlijksch Verslag sloot met een nadeelig saldo van 180 gld., het Vierde daarentegen, alhoewel het over grootere sommen gaat — ook dan wanneer men de jaren 94—95 en 95—96 ieder afzonderlijk beschouwt, — en het getal der weekelingen is toegenomen, behoeft gelukkig niet op een deficit te wijzen.

En dan, wat zeker op hoogen prijs moet gesteld worden, er kan volgens het Verslag niet anders dan geroemd worden over den goeden geest der Weesjongens.

Ziet, door de vriendelijkheid van den Directeur waren wij wel eens in de gelegenheid het volkje van Santa Rosa op een afstand te bespieden, en waarlijk, afgaande op hetgeen wij zagen, moeten wij eerlijk bekennen, dat het Verslag eerder te weinig dan te veel zegt, wanneer het gewaagt van de tevredenheid, gehoorzaamheid en ijver der Weezen.

Dat tot die goede stemming veel bijdroeg het zoo hooggewaardeerde muziek-onderricht van nu wijlen den Heer C. Ulder is buiten kijf: als de uitvoering van een enkel nummertje den bezoeker reeds aangenaam aandoet, wat moeten de muzikanten en zij die belang in hen stellen, zelve dan niet gevoelen, wanneer zij de vele stukken van hun repertoire ten gehoor brengen en daarbij telkens de vreugde smaken van te zijn vooruitgegaan in de edele toonkunst!

Geen wonder, dat, waar de geest zóó is, de zaken bloeien. Dan werkt de ambachtsman met ijver en plichtbesef, vooral wanneer hem van tijd tot tijd er op gewezen wordt, dat hij zijn waardigheid van christen en mensch heeft hoog te houden; dan is het werk geen last, maar veeleer een licht en aangenaam middel om aan het doel van 's menschen bestaan te beantwoorden. Zóó ook begrijpen wij, hoe het Verslag, niettegenstaande het kwijnen der industrie op Curaçao, zeggen kan: „De werkzaamheden in de verschillende winkels op gebied van schrijnwerkerij, reparatie van rijtuigen, houtsnijderij namen steeds toe"; en verder: „de meest vleeiende getuigenissen van tevredenheid der vele afnemers zouden wij in grooten getale kunnen overleggen. Zelfs voor Suriname en Maracaibo werden bestellingen van kostbare kerkmeubelen aangenomen."

Wij zullen hier niet in beschouwingen treden over de loonquestie, door het Verslag aangeraakt, het zou ons te ver voeren, en de plaats, waarover wij in ons Weekblad beschikken mogen, is te beperkt; wij veroorloven ons dus maar zoo aanstonds over te gaan tot het einde van het Verslag.

Eerlijk gezegd, heeft ons dat einde wel een weinig weemoedig gestemd. Niet, dat wij iets hebben af te dingen op de verdiensten van Don Bosco; integendeel, reeds eenige jaren geleden waren wij in de gelegenheid op verschillende plaatsen van Europa het werk der Salesianen te leeren kennen en te bewonderen, en wij kunnen niet anders zeggen, dan dat de keuze der Directie van het St. Jozefsweeshuis bij verandering van bestuur eene alleszins gelukkige zal zijn; maar het deed ons weemoedig aan, dat wij in het vervolg den ijverigen Directeur, den verdienstelijken stichter van het Weeshuis te Santa Rosa, die zijne beste jaren en krachten geschonken heeft aan de opvoeding der Curaçaosche jeugd en aan den vooruitgang der Curaçaosche industrie, dien de Curaçaosche werkmansstand nog eenmaal met dankbaarheid gedenken zal, spoedig zullen moeten missen en niet meer zullen aantreffen in de door hem gevestigde stichting.

Dan, wij worden getroost. Voorzeker, het scheiden van zijn Weeshuis is een groot offer voor den Zeer Eerw. Heer Frie; toch zal hij dat offer brengen, omdat het is in het belang zijner geliefde weezen. Welnu, waar dat belang voorziet, houdt alle bedenking op en kunnen wij niets anders wenschen dan dat tot belooning van

zijn werken en zwoegen het woord van den Zeer Eerw. Heer Frie ten volle waarheid zij:

“Wij hebben dus met reden een te grooten dank van de godsdienstige gevoelens onzer Katholieke weldoeners, een te groot vertrouwen in den ruimen blik van al onze ondersteuners, dan dat wij eenige vermindering vreezen in hunnen edelen bijstand.”

REMITIDO.

Aruba, Octubre 1896.

Al cerrar el mes de Setiembre próximo pasado, cumplió un año, que en esta isla ha sido erigida en la parroquia Católica Romana de Oranjestad, la ya favorablemente conocida Sociedad de Caridad “Mutuo Auxilio,” con el noble fin de socorrer á los enfermos necesitados y á los pobres que no pueden pedir limosna de puerta en puerta.

De acuerdo con los estatutos de esta Sociedad ha hecho la Directiva el balance del año pasado y juzgado, que la publicidad de los resultados obtenidos podría servir, tanto para animación de los miembros, que continúan satisfaciendo generosamente sus contribuciones mensuales, como para satisfacción de los habitantes de Curacao y otros particulares, que dando oídos á la apelación sobre su caridad, sostuvieron la Sociedad con sus dádivas pecuniarias. El balance pues del año pasado es como sigue: en la caja de la Sociedad ingresó, parte en contribuciones mensuales, parte en dádivas particulares, la suma de f 640,74. Los egresos alcanzan á f 277,10, de cuyo montante fué distribuido entre los necesitados la suma no insignificante de f 254,85, mientras los f 22,25 restantes fueron empleados en diferentes artículos necesarios. La Sociedad cierra así el primer año de su existencia con un balance favorable de f 563,64. Este resultado puede llamarse seguramente satisfactorio y la Directiva se siente por lo tanto impulsado para emplear, en favor de los necesitados, sus mejores esfuerzos, afin de conseguir en el segundo año, que principio ahora, un resultado aún más favorable y esparcir las bendiciones de la caridad en una esfera más ancha todavía, que hasta aquí pudo tomar lugar. Por lo tanto ha resuelto la Directiva entre más después de obtenida la aprobación de la Autoridad eclesiástica, arreglar una habitación, la que anteriormente ha sido concedida á los pobres de la parroquia Católica Romana, y destinarla para cuidar á los enfermos abandonados, que siquiera no tienen casa ni hogar; y para asistir á extranjeros, cuales pobres y desamparados en estado enfermo pudiesen ser traídos á Aruba. La aprobación solicitada de la Autoridad eclesiástica está ya conseguida y pronto se dará principio á la ejecución del mencionado proyecto. Así brota la semilla de la caridad y se desarrollará gradualmente, bajo la bendición de Dios, en una planta. La Directiva de la Sociedad no desea nada más ardientemente, sino que por la generosidad de miembros y no miembros, la planta pudiese crecer regularmente en un árbol, que el árbol siempre se aumente y muchos de nuestros semejantes que padecen pudiesen hallar alivio y desahogo bajo su follaje.

El Presidente

Rev. J. VAN BAARS, Ord. Præd.

Cura de la parroquia.

El Secretario

Max: F. ARENDS.

NEDERLAND.

— Z. Exc. Mgr. Lorenzelli, internuntius van Z. H. den Paus bij de Nederlandsche regeering, heeft uit Rome een officieele benoeming ontvangen tot nuntius te München. Het vertrek van den pauselijken gezant zou later niet plaats hebben voor het einde der maand October. De benoeming van een opvolger te 's-Hage is nog niet gepubliceerd.

— Zaterdag 3 Oct. genoot het St. Elisabeths-Gasthuis te Arnhem de eer Mgr. Lorenzelli, Internuntius van Z. H. den Paus, te mogen ontvangen. Z. Exc. bracht het eerst een

bezoek aan den doorluchtigen lijder, Mgr. Joosten, en daarna aan alle zieken, voor ieder waarvan hij een vriendelijk woord van troost en bevestiging over had. Ten slotte, na ruim 2 uren in het Gasthuis vertoefd te hebben, verleende Z. Exc. aan alle Eerw. Zusters in de Kapel zijn zegen.

Daarna begaf de Internuntius zich naar het klooster der paters Dominicanen te Huizen, alwaar Z. Exc. den feestdag van den H. Rozenkrans plechtig met de gemeente vierde. Des avonds celebreerde Mgr. Lorenzelli een plechtig Lof, waaronder de Hooggel. Heer Dr. de Groot, professor aan de Amsterdamsche Universiteit de feestrede uitsprak.

BUITENLAND.

Rome.—Z. H. de Paus heeft kardinaal Verga benoemd tot Groot penitentie; kardinaal Seraphin Vanutelli, tot prefect der Congregatie der reguliere bisschoppen; kardinaal Steinhuber, tot prefect van den Index; kardinaal Gotti, tot prefect der Aflaten; Mgr. Triepi, tot substituit van de Staatssecretarie en Mgr. Panici Diomede, tot secretaris der Riten.

Kardinaal Gaetano di Ruggiero is Vrijdag 8 Oct. te Rome overleden.

— Te Florence is van de hand van den senator Alessandro Rossi een tragischkomisch gedicht verschenen, bestaande uit 333 versregels, verdeeld in 33 coupletten. Het is gericht tegen de Vrijmetelarij. De senator toont op deze nieuwe wijze aan, hoe schadelijk het drijven der Loge voor de ware grootheid van Italië is. Het vers is geïllustreerd met emblemen, portretten, geheimschriften enz. der Loge.

Het is een merkwaardig teken des tijds, dat men zelfs van liberale zijde den oorlog tegen de vrijmetelarij begint aan te vangen.

Frankrijk.— De schitterende intocht van den Tsaar en de Tsaritzza te Parijs heeft Woensdag 10 Oct. in de beste orde plaats gehad. De geheele weg, van het station Ranelagh tot aan de russische ambassade, was afgezet door 20,000 man troepen onder bevel van generaal Saussier, als gouverneur der stad. En de dichtsaamgepakte menigte ter weerszijden achter de soldaten was in opgetogen feestelijke stemming, zonder lastige woeligheid, zoodat zij niet onstuinig opdrong en de orde gemakkelijk te handhaven viel. Gelukkig had ook het boze weder juist voor een heerlijk zonnetje plaats gemaakt. Evenals de versiering der straten keurig was zonder overlading, zoo was ook de stoet kort, maar rijk en smaakvol gearrangeerd. Voor de gala-rijtuigen reden eerst de algerijnsche en tunesische hoofden in hun schitterende dracht, daarna het escadron chasseurs d'Afrique en Spahis. Rechts van het portier van het rijtuig waarin de soevereinen en Faure zaten, reed een generaal, links een kolonel. Een peloton, gevormd door de officieren van het keizerlijk gevolg en door het militaire huis van den President, volgde het rijtuig. Het escorte werd voorts gevormd door een escadron kurassiers en twee escadrons dragons, welke laatste in twee gelederen ter weerszijden van de rijtuigen reden. In het tweede rijtuig zaten prinses Galitzin, barones Mohrenheim, admiraal Gervais en general De Boisdeffre. Bij het stapvoets voorbijrijden van den stoet presenteerden de troepen het geweer, de vaandels salueerden, de muziek speelde, de kanonnen donderden, de klokken luiden, en overal werd voortdurend de kreet vernomen: “Leve de Tsaar! Leve Rusland!” de Tsaar droeg groot tenue en groette de menigte op militaire wijze. De Tsaritzza in lichtblauw gekleed, boog voortdurend, minzaam glimlachend; zij was zichtbaar bewogen en had tranen in de oogen. President Faure was stralend van blijdschap!

Nadat de Tsaar en Tsaritzza omstreeks elf uur met hun gevolg, onder de van steeds klimmende geestdrift getuigende jubelkreten eener ontzaglijke menigte, het gezantschapsgebouw waren binnengetreeden, waar hun door baron en barones Mohrenheim, naar russisch ge-

bruik, brood en zout werd aangeboden, spoedde president Faure zich onder het gejuich der allengs woeliger wordende menigte naar het Elysée, van waar nu zijn echtgenoot met haar dochter zich zonder escorte naar de ambassade begaf om ook harerzijds het Keizerlijk Paar te complimenteren. Haar bezoek duurde omstreeks een kwartier.

Het familie-diner in de ambassade was tegen half twee afgelopen. Toen begaf zich de Tsaar met de Tsaritzza naar de russische kerk, waar zij door het echtpaar Mohrenheim en de schismatieke geestelijkheid werden opgewacht. De plechtigheid aldaar duurde tot omstreeks 3 uur. Het gedrang bij de kerk en in de geheele rue Daru was zóó ontzettend, dat veel personen onder den voet raakten en meer of minder ernstig letsel bekwamen. Toen het keizerlijk Paar zich weder vertoonde, weerklonk het gejuich van alle kanten, zowol uit de vensters en van de daken als van de straat en konden de kurassiers met moeite den weg vrij houden. Het á la Daumont gereden span, verschrikt door het gejuich der menigte, begon te steigeren, het rijtuig reed tegen een hoeksteen en de takken van een heester sloegen de Keizerin in het gelaat. Nicolai II beantwoorde het gejubel steeds met het militair saluut, terwijl Alexandra minzaam naar alle zijden boog.

De Tsaar reed nu, zonder de Tsaritzza, naar het Elysée om een tegenbezoek te brengen aan Madame Faure; terwijl de Keizerin in de ambassade de weduwe Carnot en dezer zoons ontving.

De officiële receptie in het Elysée had om 4 uur plaats. Een tweehonderdtal senatoren en afgevaardigden, oud-ministers en vertegenwoordigers van alle geconstitueerde lichamen, zowol civiel als militair, werden aan den Tsaar voorgesteld; president Faure ging met hem de salons rond. De Tsaar zeide dat hij zich gelukkig achtte voorgesteld te worden aan de gekozenen der fransche natie.

Als de Keizer van al deze vermoenissen in de ambassade had uitgerust, begaf hij zich klokslag 7 uur met de Tsaritzza in schitterenden stoet andermaal naar het Elysée voor het gala-diner, hem door Faure en echtgenoot aangeboden. Het diner telde 225 couverts. In het midden van de eeretafel, die 18 couverts telde, zaten president Faure naast de Tsaritzza, en mevrouw Faure naast den Tsaar.

De illuminatie der stad, zich inmiddels in vollen luister ontwikkelend, bood een tooverachtig schouwspel aan, waarvan ook de keizerlijke gasten genoten, toen zij zich om 10 uur naar de Opera begaven, waar zij door de artisten met het in koor gezongen russisch volkslied ontvangen werden, onder de nauwelijks te bedwingen geestdrift van het aanwezige uitgelezen publiek. De Tsaar droeg den rooden uniformrok van de gardekozakken van den Oeral; de Tsaritzza was in het hemelsblauw met prachtig diamanten diadeem en halssnoer. De aanblik der zaal was schitterend, al waren de fauteuils d'orchestre vooral door gerokte heeren bezet. Negen arabische sjeiks in witte en roode burnoes decoreerden zeer mooi een rij, waarop verder een kolonel der jagers-te-paard en... Rochefort gezeten waren! De ministers met hun dames hadden hun plaatsen in de loges aan weerszijden der presidenttribune, welke uitgebouwd over het amphitheater met haar inrichting en prachtige bloemenomkranzing een vorstelijken aanblik opleverde.

Donderdag bezocht de Czaar verschillende merkwaardige gebouwen der Fransche hoofdstad, te beginnen met de Notre-Dame, waar Z. M. door den kardinaal-aartsbisschop werd ontvangen. Daarna volgde het bezoek aan de Sainte Chapelle, het Pantheon, het hotel der Invaliden, de Académie française, terwijl in den middag de eerste steen werd gelegd van de brug Alexander III. Des avonds was er diner in het gebouw der Russische ambassade en daarna

soirée in het Théâtre français (demi-gala.)

— Kort na het vertrek van den Czaar en de Czarin (Donderdagavond) uit Versailles, reed ook president Faure naar Châlons, waar de groote wapenschouwing zou plaats hebben. Châlons is gelegen halverwege Parijs—Elzas—Lotharingen.

Vrijdagochtend kwam president Faure er aan, juist even voor den trein van het keizerspaar, dat hij dus begroeten en ontvangen kon.

Op het veld lagen 74,000 man troepen van alle wapens, tot zouaven, turcos en gendarmes toe. Het was een mengeling van de schitterendste uniformen. Men zegt, dat slechts de helft dertroepen aan de revue deelnam, daar de andere helft het terrein moest afzetten, want de toeloop was buitengewoon. Te Parijs waren 's ochtends de treinen bestormd, en nog kon eene groote massa niet mede, zoodat er druk gevochten is.

De keizer droeg weer zijne roode uniform, met astrakan muts, van kolonel der kozakken; de keizerin een kleed van pauwenblauw moiré, met sabelbont afgezet. De Czarin en Faure namen plaats in een rijtuig, door acht artilleristen te paard gereden, de Czaar besteed een vospaard. De Russische officieren en Arabische scheiks maakten het gevolg uit, en zoo werd inspectie gehouden.

Het défilé, onder bevel van generaal Billot, was prachtig: infanterie, alpenjagers, Algerijnsche scherp-schutters, zouaven, spahis, jagers, mariniers, militaire wielrijders, kapitein Renard met zijne militaire lichte-schippers, de artillerie — alle troepen gedroegen zich recht stramm. Blijkbaar wilden zij den Czaar toonen, dat ze evengoed gedrild waren als de Duitschers.

Toen kwam de cavalerie: honderd escadrons onder aanvoering van generaal de Jessé. Deze commandeerde de charge.....

De hoeven der paarden beukten den grond, dof klonk het gestamp; verschrikkelijk om aan te zien was de galop, die alles moest en zou verpletteren, wat in den weg stond; die geen hindernissen kende, — altijd dat doffe gebeuk; die paardenmassa, die scheerde over den grond en najoeg achter haar geleider.

En plotseling, honderd meter voor de tribune, stond alles stil, als werden door een reuzenhand al die paarden tegelijk ingetoomd.

Eenige oogenblikken doodsche stilte.

Dan schetterden fanfares; de keizer, waarschijnlijk getroffen door deze overweldigende charge, stond geruimen tijd met de hand aan zijn astrakan muts; de minister van oorlog groette hem eerbiedig met zijn degen. En dan barstte er een gejuich los, dat niet te beschrijven is.

De Czaar heeft generaal Billot zijn met diamanten omzet portret geschenken.

Daarna werd het ontbijt gebruikt in de keizerlijke tent, een groote zaal die inwendig met rood fluweel behangen en met vlaggen en wapentropen versierd was.

Na het ontbijt begaf de stoet zich naar het station, onder het schilderachtig geleide van Arabische ruiters, dragons en manschappen van het korps jagers.

Toen de stoet aan het station was aangekomen, nam de Czaar afscheid van de voorzitters van Kamer en Senaat en van de ministers. In het bijzonder gaf hij aan den minister van binnenlandsche zaken zijne voldoening te kennen over de maatregelen, welke tot bewaring der orde genomen waren.

De Czaar en de Czarin stapten daarop in het salonrijtuig, in gezelschap van president Faure, die, na het wisselen van eenige woorden, voor de Czarin boog en haar de hand kuste.

De Czaar en president Faure drukten elkaar hartelijk de hand en omhelsden elkander.

Te 6 uur zette de trein zich in beweging onder de met eenparigheid aangeheven kreten van: leve de Keizer! leve Rusland!

Generaal Boisdeffre en admiraal Gervais vergezelden den Czaar en de Czarin tot aan de grens.

ADVERTENTIE.

LAS ENFERMEDADES PROVIE-
NEN DEL VENENO.

El origen de las enfermedades es regularmente el veneno bajo una forma o otra. Para curarlas es necesario buscar la causa que produce el veneno y la manera de combatirla.

Las enfermedades sobre las cuales debemos tratar son aquellas que provienen de la bilis y de indigestión. Estas son tan comunes como peligrosas y desagradables. Muchas veces son equivocadas por enfermedades serias pero en realidad no son más que síntomas de envenenamiento causado por indigestión.

El alimento que no se digiere bien fermenta en el estómago y produce ciertos gases y venenos que introduciéndose en la sangre se esparcen por todo el cuerpo. De este modo infectan el sistema con materias nocivas a la salud. El mal se descubre por los siguientes síntomas: cansancio, languidez, dolores de cabeza, mareos, náuseas, dolores en el estómago, mal paladar, flatulencia, constipación, pocas ganas de comer, abatimiento, el cutis amarillento, calenturiento &c.

El único medio para hacer desaparecer estos síntomas, de curar la enfermedad y deshacerse del veneno que la produce es ayudando al estómago a hacer la digestión y esto puede efectuarse usando el Jarabe Curativo de la Madre Seigel.

El Jarabe Curativo de la Madre Seigel purifica la sangre y ayuda a la digestión. Después de usarlo por algún tiempo el estómago podrá operar sin ayuda y la cura es completa.

Para probar las grandes propiedades curativas del Jarabe de la Madre Seigel publicamos la siguiente carta de un caballero de Carcagente en la Provincia de Valencia. Este caballero cuyo nombre es Don José Lledó, escribe así:

"Durante el mes de Setiembre de 1887 empecé a sentir los primeros síntomas del padecimiento del cual he estado padeciendo desde esa fecha. El interior de mi boca estaba como forrada y todo lo que comía me volvía a la garganta con una acidez tan atroz que muchas veces me hacía toser. Los gases aumentaron de tal modo en el estómago que me causaron una gran inflamación. Viéndome en este estado consulté varios doctores y me sometí a sus diferentes tratamientos. Mi salud iba de peor en peor y por fin perdí completamente el apetito. No podía dormir más que dos ó tres horas por noche y esas interrumpidas por sueños. Estos síntomas fueron aumentando con grandes dolores en la cabeza. A pesar de tener cuidado de no comer nada indigesto hasta Octubre 1895 no noté mejoría alguna. En esta época varios amigos me aconsejaron que probara con el Jarabe Curativo de la Madre Seigel y siguiendo sus consejos tomé una botella en la farmacia del Sr. Boquera de esta ciudad. Estaba tan cansado de tomar tantas medicinas durante los ocho años que duró mi enfermedad que estaba en duda si tomar el Jarabe ó no pero por fin me decidí y apenas había tomado media botella cuando empecé a notar sus efectos, me encontraba más fuerte y con más ganas de comer. Al concluir la segunda botella estaba curado completamente. Sin embargo continué con la tercera y a la fecha me hallo tan saludable que dudo exista una medicina que opere con tanta rapidez y con tan buenos resultados. Le envío esta relación para demostrarle mi agradecimiento, y le doy permiso para hacer de ella lo que crea conveniente. Le aseguro que siempre le estaré agradecido. Quedo de Ud. S. S., (Firmado) José Lledó, Carcagente, 19 de Enero de 1896."

Una señora de Alcalá escribe:

"Por algunos años vengo padeciendo de dolores nerviosos y a cada momento aparecían bajo diferentes formas. Creíamos que serían dolores histéricos. Ultimamente el 20 de Junio tuve un ataque tan violento de dichos dolores que me hallaba como muerta y viéndome en este estado me dieron su medicina, el Jarabe Curativo de la Madre Seigel. Después de tomarlo por algún tiempo gracias a Dios me encuentro completamente restablecida. S. S., [Firmado] Magdalena Ebri y Galana, Alcalá, 24 de Noviembre de 1895."

Otro caso interesante es el de Doña Pascuala Ripollés. Esta señora da la

siguiente descripción de su cura para que aquellas personas que padezcan del mismo mal puedan valerse del mismo remedio:

"Por espacio de un año he estado padeciendo de dolores en el estómago seguidos de la indisposición general que regularmente resulta de los padecimientos del estómago. Durante este corto período probé varios remedios y algunos en lugar de aliviarme me pusieron peor hasta que por fin me aconsejaron que probara el Jarabe Curativo de la Madre Seigel. Me es enteramente imposible explicar el resultado pero le aseguro que a la presente me hallo como si jamás hubiera padecido del estómago. No solamente han desaparecido todos los desarreglos del estómago sino que tengo ahora un apetito como jamás tuve anteriormente.

Hago esta declaración para su satisfacción y al mismo tiempo para que la publique Ud. ó haga cualquier otro uso que crea conveniente por si hubiese cualquiera otra persona que padeciera de lo mismo puede tener la misma ventaja que yo he tenido. S. S., (Firmado) Pascuala Ripollés. Alcalá de Chivert, 29 de Noviembre de 1895." (3)

VERLOOFD:

J. M. M. A. G. de Landersel

MET

Marie Josephine Cornelia Chapman.

Benige kennisgeving.

Curacao den 28n. October 1896.

BOTICA CENTRAL
DE LANNON & Co

CURAZAO—OTRABANDA

CALLE ANCHA N° 160

TELÉFONO N° 107

En este nuevo establecimiento encontrarán nuestros favorecedores toda clase de drogas y sustancias medicinales de las más modernas; así también perfumes de varias fábricas, anteojos, tabacos, agua de soda, etc. Trato fino y esmerado.

LUZ
DIAMANTE,
LONGMAN & MARTINEZ,
NEW YORK.

Libro de Explicación, Ruma y Mal Ocas.

— De Venta Por —

Las Ferretorias y Almacenes de Viveros.

Bekendmaking

De publieke verkoop van ZILVEREN en GOUDEN VOORWERPEN, beleend ter Spaar- en Beleenbank van 1 Januari t/m 30 Juni 1894, onder N°. 9382 C t/m N°. 3693 D, zal plaats hebben op Donderdag den 12 November a. s. en volgende dagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curacao, 5 November 1896.

De Voorzitter,

M. P. CURIEL.

ANUNCIO

Bendementoe di PREENDANAN koe tin placa fia ariba nan na Spaar- en Beleenbank, esta esnan for di 1 di Januari té 30 di Juni 1894 bao di N°. 9382 C té N°. 3693 D lo toema la gá dia Juebes 12 November i dianan koe ta sigui.

Ta jama interesadonan di bin paga nan interes afin di evita nan bendementoe.

Curacao, 5 di November 1896.

President,

M. P. CURIEL.

SIGAR

"LA BELLA VENEZOLANA"

SOLAMENTE DI HAJA CERCA

S. SCHEIDELAAR,

CAJA GRANDI—OTROBANDA

E sigarnan di es marca aki ariba ta trahá coe di mas grandi cuidao di masjar bon calidad di tabaco; nan tin un gustoe agradabel, i nan lo ta bendé pa prijs masjar barata di f 1,75 pa caha di 50 sigar.

Bin compra anto e sigarnan

— "La bella Venezolana" —

da combenci boso di nan bon calidad.

ATENCION!

Como el koe ta suscribi a experimenta, koe e ya renombrado sigarnan

"La Bella Venezolana"

ta ser falsificá, el a hajé obligá di

doena un papel di su firma na cada cahita, lo cual por garantiza cum-pradonan di legitimidad di es sigarnan:

Mi ta pidi toer hende di poné bon atencion, koe e papel coe mi firma na e tapadera no ta kibrá.

J. S. SCHEIDELAAR.

Corsouw, 31 di Juli 1896.

M. B. GORSIRA & Co

— HEERENSTRAAT —

Tienen constantemente un surtido de toda clase de mercancías renovado por todos los vapores.

Novedades,

Artículos de fantasía,

etc., etc., etc.,

MÁQUINAS DE COSER DE SINGER

LEGÍTIMAS.

PRECIOS DE REALIZACION.

Jarabe Curativo de la Madre Seigel, A. J. White, Limited London
(Cerveza blanca, marca Bass) embotelladas por M. B. Gorsira
" negra " (Guinness) ter & Sons Limited, London.
Fábrica de Royal Cigar Manuf. "Insulinde" Arnhem.
Cerveza blanca Sparkling T. P. Griffin & Co London.
" Prime Lager Bier } St. Pauli Brauerei
" Prime Pilsener Bier } Bremen.

Unico Agente en Curacao,

CHERIE NAAR.

Otrabanda.

ATENCION

TYD-TAFEL.

DE STOOMSCHEPEN VAN "THE RED D LINE"

TUSSCHEN

NEW-YORK.

LA GUAYRA, PUERTO CABELLO, CURAZAO, CORO EN MARACAIBO

1896	Venezuela	Philadelph ^a	Caracas	Venezuela	Philadelph ^a	Caracas
Vertrekt van NEW YORK....	Sept. 12	Sept. 23	Oct. 3	Oct. 14	Oct. 24	Nov. 4
Komt aan te CURAZAO....	" 18	" 29	" 9	" 20	" 30	" 10
Vertrekt van	" 19	" 30	" 10	" 21	" 31	" 11
Komt aan te PTO. CABELLO	" 20	Oct. 1	" 11	" 22	Nov. 1	" 12
Vertrekt van	" 21	" 2	" 12	" 23	" 2	" 13
Komt aan te LA GUAYRA..	" 22	" 3	" 13	" 24	" 3	" 14
Vertrekt van	" 26	" 6	" 16	" 27	" 6	" 17
Komt aan te PTO. CABELLO	" 27	" 7	" 17	" 28	" 7	" 18
Vertrekt van	" 28	" 8	" 18	" 29	" 8	" 19
Komt aan te CURAZAO....	" 29	" 9	" 19	" 30	" 9	" 20
Vertrekt van	" 30	" 10	" 20	" 31	" 10	" 21
Komt LA GUAYRA aan	Oct. 1	" 11	" 21	Nov. 1	" 11	" 22
om passagiers en Mails aan wal te zetten en in te nemen						
Komt aan te NEW-YORK....	" 7	" 16	" 27	" 7	" 17	" 27

Stoomschip Maracaibo

Vertrekt van CURAZAO....	Sept. 19	Sept. 30	Oct. 10	Oct. 21	Oct. 31	Nov. 11
Komt aan te MARACAIBO....	" 20	Oct. 1	" 11	" 22	Nov. 1	" 12
Vertrekt van	" 27	" 6	" 17	" 28	" 8	" 19
Komt aan te CURAZAO....	" 28	" 7	" 18	" 29	" 9	" 20

De Stoomschepen van deze lijn zijn expresselijk in Philadelphia voor deze vaart gebouwd en hebben seer geriefelijke kajuiten voor passagiers.

RIVAS, FENSOHN & Co,
Agenten.